Hvad skal vi med t-testet

Søren Højsgaard*
June 12, 2018

Contents

Hvad skal vi med t-testet?	1
t-testet og z -testet	1
F-test og Wald-test	2

Hvad skal vi med t-testet?

Betragt en lineær regressionsmodel

$$y_i = \alpha + \beta x_i + e_i$$

Variansen på estimatet $\hat{\beta}$ er $\sigma_{\beta}^2 = \sigma^2 c$, hvor σ^2 er residualvariansen, dvs. variansen på y_i 'erne (eller på e_i 'erne om man vil, det er det samme) og c er en konstant hvis værdi er let at regne ud, men vi skal ikke gøre dette her.

t-testet og z-testet

I introducerende statistikkurser lærer man, at når man skal teste hypotesen at $\beta = \beta_0$ (hvor β_0 er et givet tal) så skal man skelne mellem situationerne hvor σ^2 er kendt og ukendt (i praksis er σ^2 næsten aldrig kendt).

Hvis σ^2 er kendt, så ser vi på teststørrelsen

$$z = \frac{\hat{\beta} - \beta_0}{\sqrt{\sigma_{\beta}^2}} = \frac{\hat{\beta} - \beta_0}{\sigma_{\beta}}$$

Dvs. z "måler" hvor mange standardafvigelser estimatet $\hat{\beta}$ ligger fra β_0 . Numerisk store værdier af z bevirker, at man tvivler på hypotesen.

så kan man se på en t-test størrelse

$$t = \frac{\hat{\beta} - \beta_0}{\sqrt{\hat{\sigma}_{\beta}^2}}$$

Dvs. t "måler" hvor mange standardafvigelser estimatet $\hat{\beta}$ ligger fra β_0 . Numerisk store værdier af t bevirker, at man tvivler på hypotesen.

Hvis hypotesen er sand, så skal t vurderes i en t-fordeling med N-1 frihedsgrader, hvor N er antal observationer. Numerisk store værdier af t er får os til at tvivle på hypotesen.

Hvis σ^2 er kendt (det er σ^2 næsten aldrig i praksis, men lad os lige lade som om) så er der ingen grund til at bruge et estimat for σ^2 ovenfor. I så fald bliver variansen på $\hat{\beta}$ givet ved $\sigma_{\beta}^2 = \sigma^2 c$. I dette tilfælde bliver t-test størrelsens pendant

^{*}University of Aalborg, Denmark

Hvis hypotesen er sand, så skal u vurderes i en N(0,1)-fordeling. Numerisk store værdier af t er får os til at tvivle på hypotesen.

I et introducerende statistikkursus vil man ofte lære, at hvis antallet af frihedsgrader f er stort så vil en t_f -fordeling (en t fordeling med f frihedsgrader) ligne en standard normal fordeling (en N(0,1) fordeling) så meget, at man simpelthen kan vurdere t i en N(0,1) fordeling. Dette svarer præcist til at lade som om at $\hat{\sigma}_{\beta}^2$ er den sand værdi for spredningen på $\hat{\beta}$.

Hvis man vurderer t i en N(0,1) fordeling når der er ganske få frihedsgrader, så kan resultaterne derimod blive forkerte - meget forkert endda.

For at illustrere dette laver vi følgende tankeeksperiement: Vi skal sammenligne en behandling for en given sygdom med en placebo, så vi har to grupper med M patienter i hver. Dette kan håndteres med en lineær regressionsmodel: Lad x være en variabel der er 1 for de patienter, der har fået behandling og 0 for dem, der har fået placebo. Så vil middelværdien for patienter med placebo være α mens middelværdien for patienter med behandlingen være $\alpha+\beta$ så behandlingseffekten vil være β . Da vi laver eksperimentet selv, så står det os frit for at vælge β og vi sætter $\beta=0$, således der ikke er en behandlingseffekt. Hvis vi tester hypotesen $\beta=0$ på niveau 5% så vil vi med 5% sandsynlighed forkaste hypotesen (der jo er sand, for sådan er eksperimentet lavet). Lad os gentage eksperimentet 1000 gange. Så ville vi skulle forkaste hypotesen omkring 50 gange ellers er der noget helt galt.

Hvis M (antal patienter per gruppe) er lille og vi laver et normalfordelingstest, så vil vi ikke få forkastet hypotesen i 5% af tilfældene men måske i 10% af tilfældene.

```
M <- 3
beta <-0
mu <- c(rep(0, M), rep(beta, M))
grp <- factor(c(rep("placebo", M), rep("behandling", M)))</pre>
y <- rnorm(2 * M, mean=mu)
tb <- summary(lm(y ~ grp))$coef
tb <- as.data.frame(tb)
prt <-2 * (1 - pt(abs(tb$`t value`), df=2 * M - 2))
prn <- 2 * (1 - pnorm(abs(tb$`t value`)))</pre>
c(prt[2], prn[2])
## [1] 0.1219 0.0503
do_sim <- function(){</pre>
  y <- rnorm(2 * M, mean=mu)
  tb <- summary(lm(y ~ grp))$coef
  tb <- as.data.frame(tb)
  prt <-2 * (1 - pt(abs(tb$`t value`), df=2 * M - 2))
prn <- 2 * (1 - pnorm(abs(tb$`t value`)))
c(prt[2], prn[2])</pre>
do_sim()
## [1] 0.6531 0.6278
Nsim <- 1000
sim <- replicate(Nsim, do_sim())</pre>
sum(sim[1,] \le 0.05) / Nsim
## [1] 0.055
sum(sim[2,] <= 0.05) / Nsim
## [1] 0.129
```

F-test og Wald-test

Et alternativt men ækvivalent test (giver samme resultat) er et F-test:

$$F = t^2 = \frac{(\hat{\beta} - \beta_0)^2}{\hat{\sigma}_{\beta}^2}$$

er under hypotesen F-fordelt med een tællerfrihedsgrad og N-1 nævnerfrihedsgrader.

$$W = u^2 = \frac{(\hat{\beta} - \beta_0)^2}{\sigma_\beta^2}$$

Dette kaldes et Wald–test. Forskellen mellem et Wald-test og et F-test er altså, at i det første er variansen kendt; i F-test tages der højde for at variansen er estimeret fra data og den usikkerhed i estimatet, der følger dermed.

- -> -> -> ->
- ->
- ->
- -> -> ->
- -> -> -> ->
- ->
- ->
- -> -> ->
- ->->
- -> -> -> -> ->
- ->
- -> -> ->
- ->
- -> ->
- _>
- -> -> ->
- ->->->->->->
- ->->->->->->